

Vörös Lobogó

• AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA.
A VÁROSI ÉS RAJONI NEPTANÁCS LAPJA

XXIII. évtolyam
7005. szám
4 oldal,
25 bani
Vasárnap,
1967.
szeptember 24

Fokozottabb ütemet az őszi betakarí- tásánál

Megbolygott hangyabolyhoz hasonlít a határ. Ezekben a napokban rajonunk és a városkörnyék mezőgazdasági egységeiben emberek, gépek és különböző felszerelések végzik a kukorica törését, a cukorrépa szedését, a napraforgó és más őszi növények betakarítását. Elérkezett a szőlő és a gyümölcsfélék szüretelésének ideje is. Figyelembe véve a nagyvolumenű munkákat, a pártszervek és szervezetek irányításával az állami mezőgazdasági vállalatok és a termelőszövetkezetek vezetői felelősséggel tartoznak a betakarítás gyorsításáért.

Altalában tapasztalható, hogy a legtöbb termelőegységben a földműveseket egy és ugyanazon cél

napirenden

vezérl: az őszi termés idejében és szemvesztés nélkül való betakarítása. Amit megtehetünk ma, ne halasztoljuk holnapra, — tartja a régi szólás-mondás. Ez az bizony igen időszerű jelenség a mezőgazdaságban. Jó munkaszervezésre és szorgalomra van szükség az eredmények, amelyek a kukorica és napraforgó betakarításánál a kürtösi Lumea Nouă és 23 August, a szécsényi, és a mácsai termelőszövetkezetekben értek el. Kihaszánálva a gépparkot és a szaktudást, a legmagasabb feladatok elvégzését, az emelt ütemű munkát, a raktárba került a napraforgó mag is. Az időjárás szélsőségei nem akadályozzák, sőt fokozottabb munkára serkentik a földműveseket. Sajnos, rajonunkban és a városkörnyéki egységekben is vannak termelőszövetkezetek, mint például a nagyváradi, a szederhátai, a nagy-peregi, a horiai, a kovaszincsi, a szépfalusi, a muskai és mások, amelyekben várják „a jó időt”. Ennek következtében nagy a lemaradás. Az utóbbi napokban beállt esőzések a korai és őszi előhírnökei. Ezért hát mindenütt a legnagyobb felelősséggel kell megtervezni az őszi betakarítást, a szállítást és a termés elraktározását.

Augusztus második felében megkezdődött a here és lucerna magvak begyűjtése is. Ennek ellenére Világoson és Horian csiga lassúsággal végzik a fontos és drága magvak betakarítását. A világi Podgoria termelőszövetkezetben például a huza-vona és a késés

(Folytatása a második oldalon)

Majlton minden esztendőben természetek konyhakerti növényeket. Igaz kezdetben alig egy pár hektáron. Amint telt az idő, a szövetkezeti parasztok mind gazdagabb tapasztalatokra tettek és így azon fáradoztak, hogy egyre magasabb terméshozamot érjenek el. A szorgalom

eredményrel járt, amit igazol az évről-évre növekvő pénzjüdelem. „Nem alhattunk, topoghatunk egyhelyben” — mondogatták a majlátiak. Javaslattal tettek a vezetőtanácsnak a konyhakerti növényekkel bevetett terület növelésére. Így

aztán fokozatosan kiterjesztették a kertészetet. Idén már 96 hektáron természetek különféle konyhakerti növényeit. A legnagyobb területet korai paradicsommal ültették be. Ez jól megfizető a fűszertől, hiszen milliókat hozott a házhoz.

A múlt év őszi kiterjesztésén egy hektáros műanyagház építését tervezték. Munkához is láttak. Noha az emberek kissé bizonytalanul nyilatkoztak erről, a vezetőtanács nem tájékoztatja és felhívta a műanyagházat. A kétélyek nemcsak szétosztották a szüret után, hanem a szövetkezeti tagok azon vitakoztak, hogy a

területet növelni kell. Igen, növelni, mert az egy hektár, műanyagfóliából épített növényházban több, mint 56 000 kiló paradicsom termelt és így a pénzbevitel meghaladta a 100 000 lejhez. Ezért hát 1968-ban már nem egy, hanem 5 hektár területen természetek korai paradicsomot ezzel a jól bevált módszerrel.

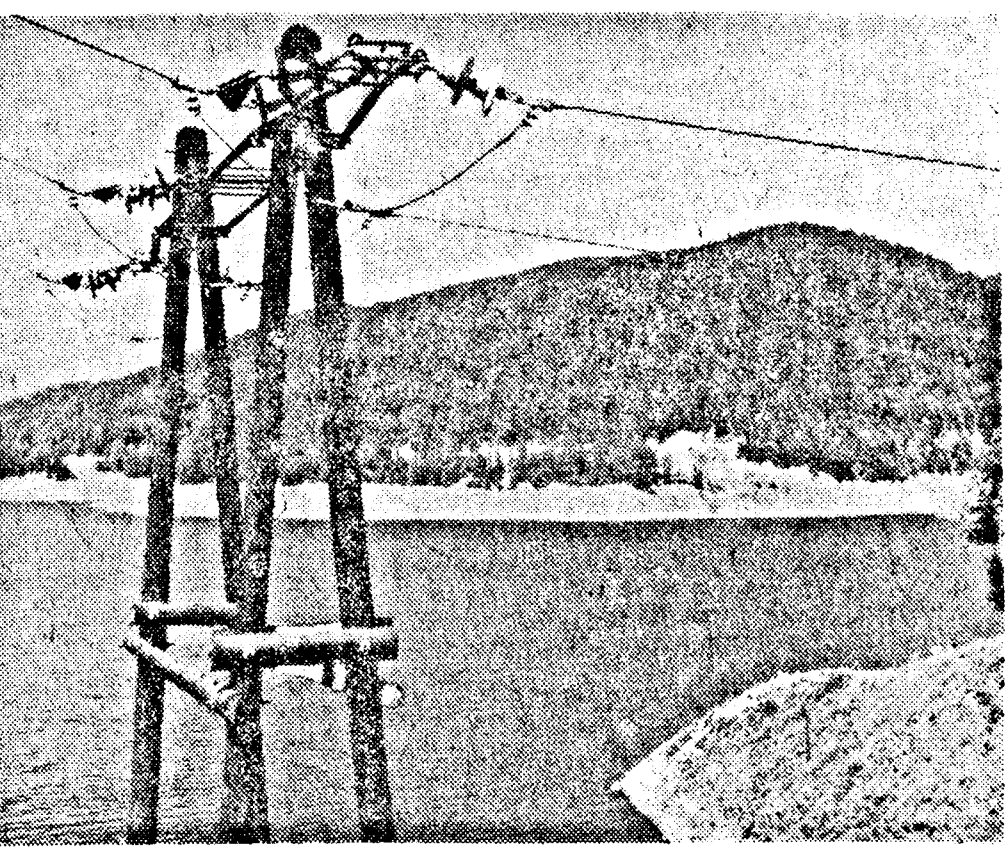
Bezdán László a termelőszövetkezet főkönyvelője ezekben a napokban nem ül az irodában, hanem a tervek elkészítését végli, többet tartózkodik az illetékes rajoni szerveknél. Reméljük, ezzel hamar el is készülnek. Ezt követően pedig a szövetkezet műhelyében munkához látnak. Tavaszra pedig a falu végén ott ékeskedik majd a műanyagház, amely több, mint 100 000 lej tisztá pénzjüdelemmel biztosítja a szövetkezetnek. Ezzel a természeti módszerrel a majlátiak jó hírnévre tettek szert. Sokat beszélnek rólok rajonunk termelőszövetkezetiben. Még jobb lenne, ha nem vitakoznának, hanem mindenütt cselekednének, mert erre csaknem valamennyi egységben lehetőség van.

Jobban, olcsóbban

A nagyváradi Sinteza vegyipari laboratóriumában kidolgozták a szintetikus etilvanillin gyártási receptjét és technológiáját. Ezt a vanillin néven ismert terméket izegítésként használják az élelmiszeriparban. Az Élelmiszeripari Minisztérium laboratóriumában készült vegyelemzések azt mutatják, hogy az új román termék felveszi

a versenyt az eddig külföldről behozott vanillinnal. A gyár szakemberei most kísérleti állomást terveznek, amely ipari körülmények között, hazai nyersanyagból fog előállítani szintetikus etilvanillint. Előzetes számítások szerint a termék önköltsége mintegy 40 százalékkal olcsóbb az importált etilvanillin áránál.

(Agerpres)

Víz és energia. (Az argesi vízierőmű gyűjtőtáva).

Százhuszonöt éves A lugosi román műkedvelő színház

A lugosi román műkedvelő színház fennállásának 125. évfordulója alkalmából megtartották a Lugosi Népi Színház ünnepségének szentelt kulturális-művészeti rendezvények megnyitóját.

Régl a szakszervezetek helyi tanácsának tervében az események kapcsolatban tudományos ülésszakot rendeztek, amelyen számos tudományos, művészeti és kulturális személyiség vett részt.

Ezután a Népi Színház előcsarnokában megnyitották „A lugosi román műkedvelő színház 125 éve” című dokumentumkiállítást.

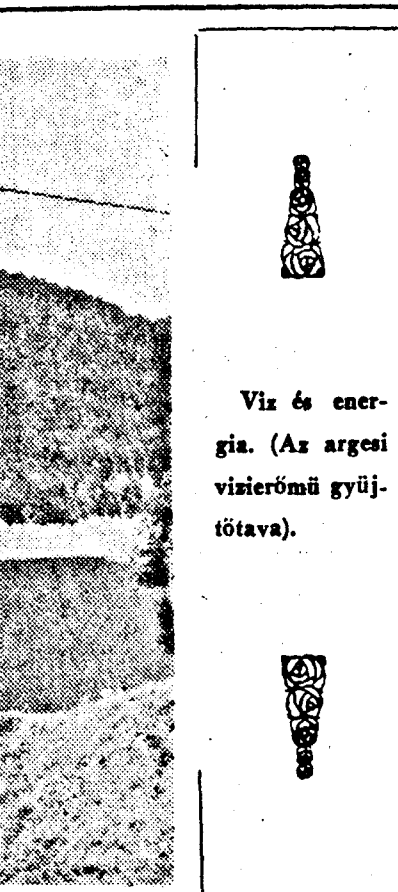
Este a lugosi Népi Színház együttese díszelőadást mutatott be M. Ianos és Eusebiu Camilar „Focurile” című darabját.

A Népi Színház ünnepe alkalmából a lugosi műkedvelőket köszöntötték a bukaresti, a iasi-i, a kolozsvári, a craiovi, a temesvári nagy színházak, valamint írók, színírók és más művészeti és kulturális személyiségek.

A Bánát tartományi neptanácsa, a bukaresti Népi Alkotások Központja, a tartományi művelődési és művészeti bizottság, valamint az országban más kulturális és művészeti intézmények melegen köszöntötték a lugosi műkedvelőket és újabb sikereket kívántak a színművészet felvirágztatásában és terjesztésében kifejtett tevékenységükhöz.

(Agerpres)

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelent: Ma, szeptember 24-én jobbára forduló idő. Napközben derült, éjjel pedig felhős égbolt. Helyi eső, záporos lehetséges. Mérsékelt, időközönként meglehetősen nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A legmagasabb nappali hőmérséklet 18–23, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet pedig 10 és 16 fok között váltakozik. Várható időjárás szeptember 25-én és 26-án: Változó idő. Napközben felhőzetes, délután eső lehetséges. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Elvtársi ebéd Ion Gheorghe Maurer elvtárs születésnapjának tiszteletére

Szombat délelben az RKP KB Végrehajtó Bizottsága elvtársi ebédet adott Ion Gheorghe Maurer elvtárs tiszteletére születése 65. évfordulójának alkalmából.

Részt vettek a következő elvtársak: Nicolae Ceausescu, Chivu Stoica, Gheorghe Apostol, Alexandru Birlădeanu, Emil Bodnarus, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdet, végrehajtó bizottsági tagok és póttagok, az RKP KB több titkára, minisztertanácsai alelnökök, az RKP KB számos tagja, hazánk munkásmozgalmának régi harcosai.

Nicolae Ceausescu elvtárs pohár.

köszöntőt mondott az ünnepeket egészségére, hosszú életre, boldogságra és munkabírást kívánt neki a haza és a román nép javára. Méltatva Ion Gheorghe Maurer elvtárs hosszú tevékenységét a forradalmi mozgalomban, az RKP KB főtákar hangszólta, hogy a pártaktívával együtt értékesen hozzájárult a haza fasiszta iga alóli felszabadításához és később a szocializmus építéséhez, a román nép jobb jövőjének biztosításához. Nicolae Ceausescu elvtárs meleg szavakkal beszélt arról, hogy Ion Gheorghe Maurer elvtárs részt vett mind a hazánk haladásának bizto-

sításához szükséges legjobb megoldások meghatározásában, mind pedig a szocialista Románia külpolitikájának kidolgozásában és érvényesítésében. A szónok rámutatott, hogy ez az ünnepelés teljesen megérdemelt magas fokú értékelése annak a tevékenységnek, amelyet Ion Gheorghe Maurer elvtárs fejtett ki, s alkalom annak a bizalomnak és meggyőződésnek a kifejezésére, hogy a párt vezetői kollektívájával együtt sok-sok éven át ezután is ugyanolyan energiával munkálkodnak majd a Román Kommunista Párt politikájának megvalósításáért, annak a politikának a megvalósításáért, amely a szocializmus felépítésére, Romániának a szocialista testvérországokkal, a világ összes államaival való kapcsolatát fejlesztésére, a szocialista világrendszer, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalmak egységének erősítésére, a béke és a népek közötti megértés előmozdítására irányul.

Ion Gheorghe Maurer elvtárs válaszában megilletődötten mondott köszönetet a születésnapja alkalmából kifejezésre jutott meleg, testvéri barátságot, tevékenységnek magas fokú elismerésért. Rámutatott, hogy képességeinek legjavát a pártnak szentelte, abban a meggyőződésben, hogy ezzel népet szolgálja.

Bizva abban, hogy az út, amelyen a szocialista Románia halad, állandóan felfelé ívelő lesz, s hogy a román nép újabb győzelmeket fog aratni kipróbált kommunista pártja, annak Központi Bizottsága vezetésével, élen Nicolae Ceausescu elvtárral — az ünnepeket megerősítette azt az elhatározását, hogy a jövőben is előmozdítja azt a művet, amelyet a párt és a román nép valósít meg a haza felvirágzására, a szocializmus és a béke ügye érdekében.

Az ebéd jelenlévő párt- és államvezetők megölték Ion Gheorghe Maurer elvtárat, melegen gratuláltak, jó egészséget és hosszú életet kívántak neki.

(Agerpres)

Ion Gheorghe Maurer, Románia Minisztertanácsának elnöke fogadta a Bukarestben akkreditált diplomáciai képviseletek vezetőinek küldöttségét

Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke szombat délelben a Minisztertanács palotájában fogadta a Bukarestben akkreditált diplomáciai képviseletek vezetőinek küldöttségét. élen Manuel Yefre Menendezel, Kuba nagykövetével. A diplomáciai testület dékánjával.

helyettese és a Külügyminisztérium több vezetőjei tagja. A diplomáciai képviseletek vezetőinek küldöttsége melegen gratulált Ion Gheorghe Maurernek, a Minisztertanács elnökének 65. születésnapja alkalmából. A Minisztertanács elnöke köszönetet mondott az üdvözlésekért és jókívánságokért.

A találkozó szívélyes, baráti légkörben folyt le.

Sokatígérő rekord a galaci hajógyárban

A galaci hajógyár dolgozói ebben a hónapban érték el a termelőterületek és -eszközök kihasználásának legmagasabb színvonalát. Munkafrontjukban jelenleg 15 egységet 3600, 4500 és 10–12 500 tonnás hajó, a vaskapui hidroenergetikai és hajózási rendszer számára készülő berendezések és más fém szerkezetek építése szerepel. A hajógyár dolgozói csaknem ugyanakkor a felszerelésekkel és berendezésekkel, valamint azonos területen 20–22 százalékkal növelték a munkákot mennyiségét, a múlt évben elért átlagos teljesítményhez viszonyítva. A napi grafikonok azt mutatják, hogy a termelési ütem szüntelenül növekszik.

A galaci hajóépítők nyolc hajót bocsátottak vízre, közülük két ércszállító hajót. A felszerelések és berendezések jobb felhasználásának megfelelően ebben az időszakban megjavult a nyersanyag- és anyagellátás üteme, lényegesen csökkent a gyártási költség s 15–20 nappal lerövidült a hajóépítés átlagos ideje.

Szemerkél az eső. Amolyan aprószemű, igazi őszi ajándék. Az autóbussz páros ablakára apró gyöngyszemek gyűlnek. A gépkocsivezető lassú tempóban halad a gazdaság köves útján. Még néhány méter és megérkezünk Iratosra. Igaz, a jegyet nem eddig, hanem a közleg központjig fizettük. De azt ugyan senki se várhatja el a vezetőtől, hogy kocsiját vízszintagságoknak tegye ki. Vállalkozása amúgy is hiábavaló lenne. Ha elindul, biztosan beleragad a vendégmarasztaló sárba. Így hát inkább marad. Az utasok, többnyire tanítók, sorban indulnak a faluba. Ráérős léptekkel. Hét óra alig múlt. A tanítás megkezdésig van még bőven idő vidám tereferésre...

ges tornamutatványoktól. Az eső, fényesítette járdákon alig csuszál valaki... Az iskolaudvaron nagy esemény készülnek. Zöldhasú, jókora diók integetnek a lent gyülekezők csoportja felé. A faramászás, a magasbadobás bajnokait alig fogja a hely. De szívesen vállalnák a diószedést, a csendes, egyhelyben tosenki se várhatja el a vezetőtől, hogy kocsiját vízszintagságoknak tegye ki. Vállalkozása amúgy is hiábavaló lenne. Ha elindul, biztosan beleragad a vendégmarasztaló sárba. Így hát inkább marad. Az utasok, többnyire tanítók, sorban indulnak a faluba. Ráérős léptekkel. Hét óra alig múlt. A tanítás megkezdésig van még bőven idő vidám tereferésre...

Gyerekek közelednek. Cipőjük kopogása messzire hallatszik a főútcán szalagként végighúzó betonjárdán. Ez az oldal mindig népes. A betonlapok megvédik a lábukat a sártól, a járókelőt a fölösle-

gós helyett! Degeszre tömött zsebbel indulnak tovább, egész délelőttre elegendő rácsátnivalóval. Amikor visszajönnek, a diófá már ugys a földre zuhan. Ategedi helyét az épülő sportpályának veszi át. Uzenyszó csendül. A hosszú sor lassan kifelé indul az udvarról. Az eleje már elhagyta a neptanács épületét, a sor vége még itt hullámkodik az iskola környékén...

A dévai Erdőgazdálkodási Építővállalat nemrégiben nagy fontosságú erdei autótutat épített Cibán és Obfria Lotrului között. Így a Lotru medencéjében nagy mennyiségű puhafát lehet kitermelni. A Hunyad és Arges tartomány két nagy erdővidékét összekötő út egyben turisztikai jelentőségű is.

A Hunyad tartományi utépítők az idén 120 kilométer erdei és turisztikai utat építettek a Retezatban, a Paringon, a Pojana Ruszkan és a Nyugati Szigetegyiségben.

Mai lapszámunk tartalmából:

- Jó gazda módjára (a városi neptanács ülészakának margójára)
- Művelődési oldal (Az Akadémiai Könyvtár centenáriumára: Riport a városi neptanács klub és a gyermekkönyvtár munkájáról: Író-olvasó találkozó: Öt perc az utcán: Könyvismertetés: Megemlékezés George Georgescuról).

„Ki gyermeke vagyok én?”

Ha beszélni tudna, bizonyára a szemére vetné annak az asszonynak, aki a világra hozta, hogy nevért már most, néhány hetes korában meghurcolják, törvénybe citálják. De ő még nem tud beszélni, csak sirni tud, keservesen, úgy ahogy a csecsemők szoktak. Még aztán neve sincs, ha van is bizonyos csonka név az övé, csupán utónev. A családnév, amelyet ráhúztak. Mint valami főköztől, nem a sajátja. Beismerte az anyja is: — Tavalyelőtt óta nem élek a hitese urammal. A gyermek sem az övé, hanem azé a másiké, akivel szétválásunk után ismerkedtem meg. Ezzel több, mint egy évig élünk együtt, de a gyermek születése előtt néhány nappal elhagyott. A fiúskát nem akartam a férjem nevére írni, gondoltam, hogy a leányneve nem jelentem be az anyakönyvezetónél, ám nem lehetett. Azt mondták, uram van, az ő nevet kell viselnie a gyermeknek. Legalábbis egyelőre...

A férj meg tiltakozik. Jogosan, hiszen neki nincs gyermeke, miért viselné más leszármazottja éppen az ő nevét? Hát az utónev? Azt attól az embertől örökölte a fiúcska, akit az anyja apjának nevez, de aki szintén nem hajlandó őt elismerni, mert ugymond „nem hasonlít rá”. Mert utóbb azért a gyermeket alaposan megnézte magának. Mintha egy néhányhetes gyermek egyáltalán hasonlítana valakire? Hát így indul utnak V. M. — nevezük mi is úgy, ahogy a születési bizonyítványban szerepel — ezen a világon, amelybe saját akaratán, és talán másokén kívül is, beleszóppent. És azért, hogy böl-

csője nem meghiált családi otthonban ring, valaki felelős. De ennek története van...

Futóhomok

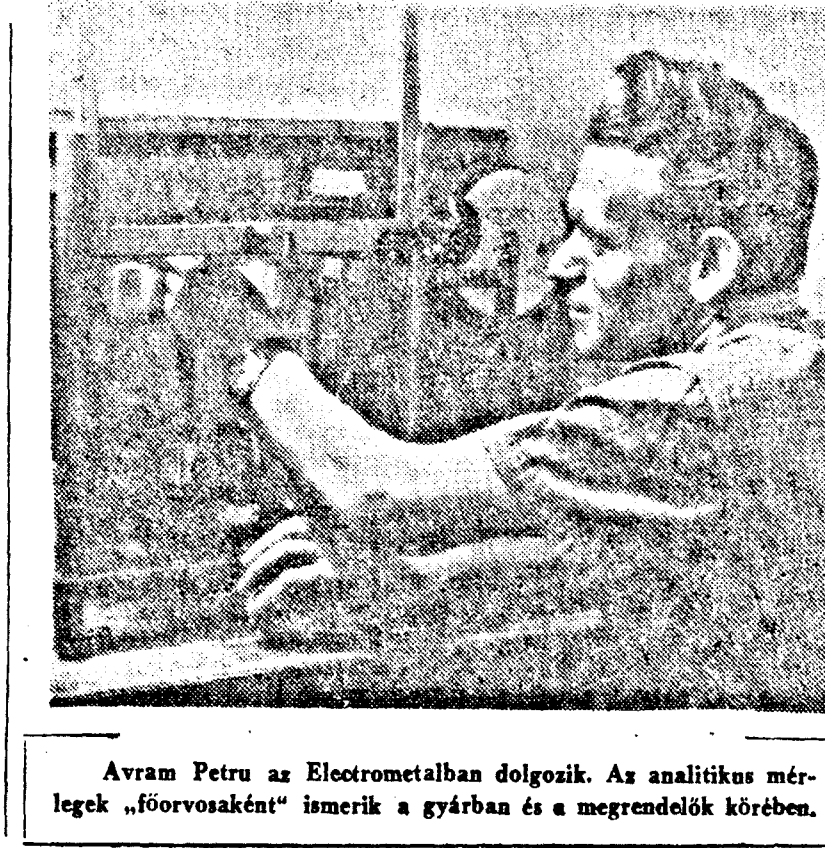
Eretlen fejfel került össze két ember. A fiú husz esztendő volt, a leányka meg tizenhét. Hogy miért engedték a szülők megházasodni őket? Ki tudja? Ez a kérdés most, négy esztendő múltán fel sem merül. Talán szerették egymást, igaz, hogy csak úgy, ahogy

TÁRSADALMI ANKÉT

félig-meddig gyermek fővel lehetséges: ideig-óráig. Alig éltek együtt két hónapig, amikor a fiatal férj bevonult. Magára maradt a menyecske, márpedig az egyedülálló rossz tanácsadó. Amikor az ember hazaért, egészen más asszonyt talált otthon és valljuk be őszintén, maga is más szemmel nézte már az életet. Megkezdődtek a viták, a végnélküli tor-

KASA JÁNOS

(Folytatása a második oldalon)

Avram Petru az Electrometalban dolgozik. Az analitikus mérleget „főorvosként” ismerik a gyárban és a megrendelők körében.

Rendeljen az Artex szövetke-
zet egységeiben mérték után az
ősi és téli idényre

★ női kosztümöket és kabátokat
★ férfi öltönyöket és felöltőket

Nagy választék kiváló minősé-
gű különböző divatszövetekből és
hozzávalókból. Részletfizetésre is

MÚVELŐDÉS

Az Akadémiai Könyvtár külsőben álló centenáriumi ünnepségei kapcsán felkerestük dr. Serban Cioculescu professzort, az Akadémia levelező tagját, a könyvtár vezérigazgatóját. Cioculescu professzor vázolta azokat az emlékeztető eseményeket, amelyek az évek során kitűnően képviselték a tudományos hajlékú avatást a Victoriei uti könyvtárban.

Az Akadémiai Könyvtár centenáriuma

Az 1867-ben alapított Akadémiai Könyvtár 73 kötetes állománnyal indult. A könyveket Dionisie Romano buzáúi püspök adományozta. A korabeli értelmezés „nagyfőú” és hazafias cselekedetnek” minősítette a püspök gesztusát. Csakhamar más jeles személyiségek adományai is gyarapították az állományt, majd megindult a kiadványok más országok hasonló intézményeivel. A könyvtár fejlődésében jelentős állomás volt annak a törvénynek az elfogadása, amelynek értelmében a könyvtár megkap minden hazai nyomtatványt, hogy regisztrálja, katalogizálja és az olvasó rendelkezésére bocsássa. A könyvtár állománya ma 420 000 kötetet számlál. Ezek között megtalálható csaknem minden román nyelvű kiadvány, a 1508-tól napjainkig, egy gazdag önmeghatározó-gyűjtemény az 1440–1500-as évekbeli származó velencei nyomtatványokkal, több mint 33 000 hazai és külföldi folyóirat-gyűjtemény, 25 000 partitúra és zenei kézirat, gyönyörű költés, ritka és egyedi példányok a reneszánsz, a klasszicizmus és a felvilágosodás korából.

Az Akadémiai Könyvtárnak saját foto- és mikrofilm-műhelye, nyomdája és könyvkötőszekciója van. A könyvtár kutatói az utóbbi években bibliográfiákat, kéziratkat, dokumentumokat, tanulmányokat, dokumentációs adatokat készítettek. A könyvtár a világ mintegy 100 hasonló intézményével tart fenn cserékapcsolatot.

PETRE POPA,
az Agerpres szerkesztője

OCTAV BĂNCILĂ: A SZTRAJKOLO MUNKÁS.

A TANÉV ELSŐ NAPJAI

A kisablaknál mintegy 18–20 gyermek várakozik.

Most aránylag csendes délután van — jegyzi meg Habel Géza, a Gyermekkönyvtár fiatal felelőse. — Láttam volna a tanév megnyitása utáni napokban, valószínűleg megrögzött a könyvtár. Egyik napon 118, máskor meg 96 látogató volt. Ez jóval több, mint a nyári vakáció idején, hiszen akkor a gyermekek túlnyomó része a hegyekben, vagy pedig a tengerparton üdült. Most, a tanév megkezdésével újabb megerőltetésük van a régi kapcsolatok felújítására.

A GYERMEK-KÖNYVTÁRBAN

Ezalatt Mustata Elisabeta gyors ügyes mozdulatokkal végzi munkáját. Az előtte álldogáló népes gyermekcsereg most már jóval kevesebb. A könyvtárosnő fáradhatatlan keze pillanatra megpihen.

A napirendükön a kötelező olvasmányok megismerése szerepel. Egy-két nappal ezelőtt a célból meglátogattam a Pedagógiai liceumot. Legközelebbi utirányunk a 4. és 5. számú liceumok, valamint az 5. számú általános iskola, ahol sok a szorgalmas olvasó.

Persze a kötelező olvasmányok beismerésénél az iskolai tanulmányok megkönnyítésén kívül a tanév ideje alatt is gondot kell

fordítani a szórakozás megszervezésére. Ebben kíván segítséget nyújtani a Gyermekkönyvtár. Tudjuk, hogy a gyermekek közül valamennyi korosztály megtalálja itt a kedvére való olvasmányt. De hát az olvasáson kívül nyújthat más szórakozást is a könyvtár? A felelős következő szavai erre utalnak: — Nagyobb akcióra készülünk. Walt Disney irodalmi délután, szervezünk, amelyre meghívjuk az 1. és 2. osztályos tanulókat, és VI. osztályos tanulókat. Ezenkívül megismertetjük a pedagógiai liceum III. és IV. osztályos növendékeivel a gyermekkönyvtárral. Az ismerkedést összegezzük a Pinokkió és a Sindbad kalandjai című diafilmek vetítésével.

A felelős elárulja, hogy sajnos nem minden aradi iskolában fogadják hasonló szíveskedéssel a könyvtár küldöttét. Mi tagadás, egyes helyeken visszautasítják a könyvtár szolgálatait, mivel nem ismerik fel a gyermekek nevelése és az ismeretek bővítése terén nyújtott támogatást.

Beszélgés közben a könyvtár kis munkaközösségének gondjaira terelődik a szó. Mert ilyenek is akadnak. — Jelen pillanatban legsürgősebb feladatunk — árulja el Habel Géza — a munka átszervezése. Ugyanis rövidesen bevezetjük az ön-

A VASUTASOK házatáján

„Bizalommal fordulj a vasutasok klubjához, és nem csalakodsz.” Az ezekkel ezeltől általam készített házi recept eddig még bevált. Miért talal a vasutasokhoz? Erre a kérdésre talán Popreanu Mircea klubigazgató tudna megfelelő választ adni, aki valamilyen városállattal minden nap a klubba csalogatja „hivét”.

Van köztük önkéntes, színjáték, táncos és zenész, fiatal és idősebb, s közös ismereteket, hogy bármilyen nehéz szolgálat is áll mögöttük, egyikük sem fáradt, ha új műsorok bemutatásáról van szó.

Nos, a minap ottjártunkor ismét előkerült a társasjáték az irón és jegyzetlécet. Egy pillanat, máris jegyzet:

„Üzentünk Costel Atanasiu színésznek, hogy a színjáték-együttes létszáma teljes, mindenki visszatért a pihenő szabadságáról. Ismét megkezdhetjük a heti próbát. I. L. Caragiale EGY VÁHAROS ELSZÁKA című vígjátékával szeretnénk résztvenni a biennális fesztiválon”.

A fehér papír gyorsan telik. Igen, a betakarítás ünnepe. Az csak természetes, hogy a vasutasok sem maradhatnak ki a műsorból. A jegyzetlécet lapjára a szöveget névvel jegyzem fel. „Ilica Teodor, Musca Petru, Năstase Uchișta, Tripon Gheorghe, Enăscu, Năstase Dumitru tárogató, és Mateu Alexandru szaxofonos”.

Lássuk, mi kerül még az október 1-i programba? „Ilica Teodor vidám jelenetei és a népi táncszínpad legényese”.

Azt még nem tudjuk, hogy a városunkban felállított szoborok egyiken vagy pedig talán helyben vendégszerelnék-e majd. De ez nem is fontos, hiszen bárhova is szállítja őket a köteleesség, mindenütt színvonalas műsort várnak a kipróbált műkedvelő gárdától.

S végül az elmondottakhoz tegyük hozzá a következőt: „Az augusztusi szünet után — Deutsch Magda tanárnő irányításával — az akkoridei kör tagjai ismét megkezdtek a próbát. Az új tanévben a hallgatók megtanulják a hegedű, illetve a vonó kezelését is”.

Vás közben jönnek-mennek a látogatók. Olykor benyitnak az igazgató irodába, tanácsot, információt kérnek. Ha eltávoznak, megint mások jönnek helyükbe. Miközben behajtom a jegyzetlécet fedelét, ismét találok visszatérni az előbbi kérdésre: mi az a vasúterő, ami a nap minden órájában ide hívja, csalogatja a vasuti dolgozókat?

LENGYEL HELEN

KASSAI MIKLÓS:

Öt perc — az utcán

kassai, karra!... A másik kettőt, akár zsebre is vághatná, de ottól nem kell tartani, mert szelidek, szinte alázatosan várnak minden szóra, s ez láthatóan tetszik a bajnoknak.

— A koponyámat rá, hogy lekezdje a pályáról. Egyszerűen lesöpörök őket. Formában vannak a srácok, láttam az edzésen, hogy... Ila! Illamni haza, mert rád ver a pala! Ila szöke és nem hiszem, hogy fél a papától, nevet.

— Vigyázz, nehogy kidőljön az oszlop — mondja a szöke és siet tovább.

Néhány percig Ila a téma. — Tudjátok, még ma is boldogul értem.

— Jó nő.

— Isteni.

VARADI ÉVA

ZIFFER SÁNDOR: NAGYBANYAI TAJ.

Író-olvasó találkozon

Pénteken este 6 órakor „bekopogtattak a szívekbe” a Korunk című folyóirat munkatársai. A Barátság Házában mintegy kétszázan vettek részt — munkások, értelmiségiek és diákok — az író-olvasó-szerkesztő találkozon.

Balogh Edgár, a Korunk főszerkesztőhelyettese a következőkben foglalta össze Aradra jövőbeli lényegét: A tudományos és technikai forradalom korszámban senki sem elegendhet meg az iskolában, egyetemen tanultakkal. A XX. század követelménye a továbbképzés, a tájékozódás igénye. A Korunk a kibernetikától és orvostudománytól a festőművészetig és szépirodalomig igyekszik feleletet adni a legidősebb kérdésekre. A folyóirat szintetizálja a két világháború közötti Korunk és Erdélyi Helikon, sőt a múlt századi Erdélyi Múzeum haladó hagyományait is, hiszen — amint ezt Tudor Vianu mondta — a kommunizmusnak jogukban van örököse, amit az emberi humanum alkotott. A szemle a modern tudományos és művészeti világlámpától a marxizmus-leninizmus ideológiájának egységesítő fényében tájékoztat, és ezáltal tudományos igényt elégít ki. A fórum eleven kapcsolatokat tart hazánk szellemi életének minden arcvonalaival. A román tudomány és kultúra az egész világon tündöklően ragyog s ezt kívánja a Korunk is népszerűsíteni.

Weissmann Endre, a Babes-Bolyai Tudományegyetem előadótagja, a folyóirat tudományos rovatának vezetője, a mai tudományos világlámpáról tartott előadást. A gondolkodás gyönyörűsége — mondotta többek között — hogy, a gyors fejlődés a polivalens logikát (dialektikát) követeli meg a jelenségek vizsgálatánál. Korunkra az jellemző, hogy a fizikában minden év újabb eredményeket hoz. A beprogramozott elektronikus számítógép, a kibernetika, az űrkutatás korszaka ez. A tudományos-műszaki forradalom egyik fázisának tekinthető, hogy megváltozott a viszony az ember és a gép, a gép és a tudomány között. A tudomány iparrá, termelési folyamattá, ter-

melőzővé válik. Ezt igen gyakran szimplista módon fogják fel. A szemle feladatának tekintik, hogy harcoljon a szimplista felfogás ellen. Az élet minden alkotó területén át kell törni a sablont, s élvezni a tudományos gondolkodás örömeit. Az önértékelés gépek az ember szolgálatában állnak. Gondolkodni pedig az emberért érdemes és emberien. Ennek az elkötelezésnek mélyreható emberi feladatát igyekszik segítséggel hozni az olvasónak a Korunk tudományos rovat.

Követelménnyé vált az irodai munka tudományos megszervezése — állapította meg az aradi származású Lăzărescu István, a Babes-Bolyai Tudományegyetem közgazdasági fakultásának előadó tanára. Színvonalas előadásában elmondotta, hogy a hivatalokban szövőddó emberi kapcsolatoknak a szociológia és szociográfia, sőt a pszichológia eszközeivel történő tanulmányozása nálunk is előtérbe került, azaz követelménnyé vált.

Nagy sikerrel lépett fel Balogh Éva, a kolozsvári Allami Magyar Színház művésznője, néhány költemény bemutatásával, melyekkel saját — hamarosan sorra kerülő — előadói estjére készült. Lucian Blaga: Belpoklosok vagyunk, Tudor Arghezi: Penészvirágok, majd Majtényi Erik: A talpa, Kányádi Sándor: Pantomim és Szibágyi Domokos: Számvétel című költeményeit, érdeklődéssel és érdeklődéssel figyelték a közönség tagjai. Valóban előre kellett dűlnünk, ki kellett tárunk szívünket, figyelemre készítettünk értelemkérő — úgy figyeltünk — kellemesen meleg vagy erőteljes kemény vers-mondanivaló követelés szavatainak művészi interpretálására. Sikere egyöntetű volt.

Nem kevésbé megérdemelt tapsal jutalmazták a megjelentek Bálint Tibor, író, két modern hangvételű írást, melyek az est sikerét valószínűleg betöltötték.

M. I.

Robert Jungk

Ezer napnál tündöklőbbben*)

Csak a múlt század végén, 1895-ben fedezték fel a rádióaktivitást és az elektronokat. Ötven évvel később, 1945 augusztusában Hirosimában, majd néhány nappal később Nagaszakiban japán városokra lehullott az első atombomba, amelyek több-százezer ember halálát okozták.

Ötven év rövid idő, mégis a magfizika olyan fejlődésen ment át a félszázad alatt, hogy ennyi idő elegendő volt a maghasadás felfedezésére és a történelem legfélelmetesebb fegyverének előállítására. Vajon mi készítette az atomtudósokat és veszedelmek, tömeghalált okozó fegyver előállítására? Miért nem békés célokra használták fel a tudományt a téren elért vívmányait? Erre ad választ Robert Jungk a most megjelent könyvében, amely az atombomba előállításának történetét foglalja magába, az első világháború befejezése óta az atombomba elkészítéséig és felrobbantásáig, sőt ezen túlmenően, a hidrogénbomba megalkotásáig.

A könyv nem száraz történelmet, az adatok és tények felsorolása. Az író egyéni, szubjektív szempontból próbálja megközelíteni a közreműködő atomtudósok lelkiállapotát, a kísérletekben való részvételük indító okait, felhasználva levelezéseket,

vallomásaikat és visszaemlékezéseiket. Sőt, mi több, Jungk azt is megpróbálja felderíteni: kit terhel az erkölcsi felelősség azon százszázalékos haláláért, akik Hirosimában és

ARADI JOZSEF

két szerelmes verse

LÁZAS HITEM

Lázás hitem küldöm neked: félve őrizze életed. Örülök, ha ölbe vennéd, fájna, ha szivedre vennéd.

MAGUNKRÓL

Magunknak időt nem hagyok, de bizom abban, hogy megérted: ahová hajolsz, ott vagyok, s ha fölveszel, lehajlok érte.

Nagaszakiban pusztultak el az atombomba ledobásakor vagy kétszáz, a rádióaktív sugárzás következtében. Néhány tudós (Einstein, Szilárd) már a hitleri Németország kapitálisa után ellenkeztek az atombomba bevetését Japán ellen. Pár évvel később még többen csatlakoztak hozzájuk és nyíltan megtagadták a nagyobb hatású hidro-

génbomba előállításában való részvételét. Közülük volt maga az atombomba „atyja”, Robert Oppenheimer is, aki visszaemlékezve az atombomba előállítására, a következőket mondotta: „A sátni eszköz voltunk. Most azonban visszatekintünk igazi feladatainkhoz”. Sajnos Oppenheimer állításának csak első fele bizonyult igaznak. Azok az amerikai tudósok, kik ismét visszatértek a békés kutatómunkához, megtagadva a fegyverkezési hajszát előrelépését, kénytelenek voltak végigtűrni az FBI (szövetségi nyomozó iroda) zaklatásait, a mellőzést, a vizsgálatokat. Ezek közül kérésztől a leghírhedtebb az un. „Oppenheimer-ügy” volt, amely melletten váltotta ki az egész világ haladó közvéleményének tiltakozását. Más atomtudósok viszont — és ez a tények tragikusabb oldala — készségesen vállalkoztak a hidrogénbomba előállításában való részvételre. Az ő segítségükkel készült el az a hidrogénbomba, amelyet a Csendes-óceán egyik szigetén próbáltak ki 1954-ben, és amely ismét új, még félelmetesebb fejezetet nyitott meg a fegyverkezés történetében. Az emberiség félve tekintett a borzasszító fegyver felé. A világ tudósai felemelték szavukat az atom háború célokra való felhasználása ellen, felhívták szerkesztették az Egyesült Államok kormányához, há-

boruellenes szervezeteket hoztak létre (Tudósok Világszövetsége, A tudomány a béke szolgálatában). A világ haladó közvéleménye egyetlen egységre tömörült, megakadályozva az újabb háborús lépéseket, az atomkísérletek kiszélesítését. Talán Miskaki japán halász szavai jelképeztek a legszomorúbb felhívást a kísérletek befejezésére és az atomháború elkerülésére. Ez a halász 22 társával együtt 190 kilométerre tartózkodott a hidrogénbomba felrobbanásának helyétől, mégis valamennyien megbejégettek a rádióaktív hamusok következtében (egy közülük néhány hónap múlva meghalt), és kórházakban tengetik életüket. Miskaki azt őt meglátogató újságíróval a következőket üzentte: „Az egész emberiséget az a veszély fenyegeti, hogy a mi sorsunkra jut. Mondja meg ezt azoknak, akik felelősek érte — és adja az ég, hogy meg is hallják”. Sajnos egyesek még most sem hallották e megrázó szavakat, hisz még mindig fenyeget az atomháború veszélye, habár ma sokkal nagyobb erőt képeznek a béke, mint a háború erői.

Az író sem önti szavakba ítéletét, mégis könyvéből kitűnik állásfoglalása a tömeghalált okozó atomfegyverek ellen, és ez hasonló véleményt alakít ki olvasójában is. Ez a vonzóan, érdekesen megírt könyv fő érdeme.

UJJI JANOS

*) Politikai könyvkiadó, Bukarest 1967.

George Georgescu keze

Az Atheneum nézőterén kiadott a fény. Az ünnepélyes eseményben megemlékeztek az ardelei karmesteri pálcát tartó kéz, a felcsendült a Kilencediknek — zenei alkotások egyik legmagasabb fokozatának — lélekbe markáló akkordjai. A mester intésére a hangszerek százával szólalt meg és zengett a lélegzetvisszafojtva figyelő hallgatóság felé a zene titányának hitvallása az élet szépségéről, nagyszerűségéről. Megszólalt a legszebb hangszer is, a „vox humana” száryaló, kristálytiszt hangja, felidelve a kegyetlen sorstól porig sújtott, süket Beethoven rendíthetetlen hitét az ember nagyravágyatosságában, az élet szépségében és örömeiben.

George Georgescu, a legnagyobb román karmester — akit méltón tüntettek ki a nép művésze megítélésével — állt a dobogón és vezényelte az igazi dirigensek művészi iránti odaadással, tökéletes átlátással Beethoven hallhatatlan IX. szimfóniáját, az öröm nagyszerű himnuszát.

Mikor elhaltak az utolsó akkordok is, akik ott ültek a teremben, úgy éreztük: jobbak — többek lettünk... Ma teltén be 80. életévét a nagy mester, kinek karnagyai pálcája nyomán felcsendültek az egyetemes zeneirodalom legnagyobb alkotásai. 1964-ben örök-re lehangyaltott a dirigáló kéz, de művészetének emlékei ott élnek az emberek szívében, akik hallgatták vezényelte alatt életre kelni mindazt a szépséget és harmóniát, amit a zeneköltők megdömböltek.

M. SZABO MARIA

